

Verhalen en artikelen uit de oude doos

TECHNISCH ONDERWIJS IN OOSTERHOUT 1

Verleden en heden. Goede en Slechte tijden. Verhalen, herinneringen van toen en nu, willen wij opnieuw onder uw aandacht brengen. Bent u geïnteresseerd in de geschiedenis van Oosterhout, bezoekt u dan onze website: www.hkoosterhout.nl

Alle verhalen uit de oude doos zijn **letterlijk** overgenomen uit oude Oosterhoutse weekbladen. Voor elk verhaal is de datum waarop het verhaal is geschreven vermeld.

Uit het Kanton van donderdag 23 april 1964

TECHNISCH ONDERWIJS IN OOSTERHOUT

Uitbouw van school noodzakelijk voor goede vorming.

Vorige week mochten wij mededelen, dat van overheidswege goedkeuring verleend was voor de uitbreiding c.q. de voltooiing van de lagere technische school aan de Bouwlingstraat. Het gaat daarbij niet om het schoolgebouw als zodanig doch veel meer om de mogelijkheden welke bestuur en leiding van deze school in deze uitbreiding zien om het technisch onderwijs te richten op die algehele vorming, welke de jonge man behoeft om in het leven te slagen en zichzelf te kunnen ontplooien.

De heer Ch. Serrarens, directeur van de I.t.s. Oosterhout vanaf 1949, werd al onmiddellijk geconfronteerd met een huisvesting, we spreken nog steeds van de „oude ambachtsschool" op de Heuvel voor de school, waarover hij aangesteld was, die in geen enkel opzicht beantwoordde aan de toen reeds gedachte en geleidelijk aan vaster vorm gekregen opvattingen omtrent de taak van de lagere technische scholen. En het duurde slechts heel kort na zijn komst in Oosterhout of de eerste stappen werden ondernomen om hieraan iets te doen en tot een betere huisvesting te geraken. Het zou tot 1955 duren eer hierin voorzien kon worden, maar juist dat noodzakelijk lange wachten hield tegelijkertijd in, dat opnieuw onmiddellijk na het gereedkomen van de school aan de Bouwlingstraat gewerkt werd in de richting van een uitbreiding, beter gezegd een voltooiing van wat nu nog slechts ten dele bereikt kon worden.

Volledige Cursus

Het huidige bestuur en de directie van deze school hangen de moderne opvatting aan, dat de functie van een technische school toch wel geheel anders gericht is dan enkele decennia geleden, toen dan ook nog sprake van een

ambachtsschool was. Men kon daar worden opgeleid voor een ambacht, wat zeggen wilde, men leerde er de techniek van een aantal ambachtelijke werkzaamheden. En daarmee was het dan praktisch gedaan. Momenteel, en de heer Serrarens is daarvan een groot promotor, die in de velerlei functies welke hij. in de gewestelijke en landelijke wereld van het technisch onderwijs vervult daarvoor intens propaganda maakt, richt men zich veel meer naar de vorming van de nog schoolplichtige jongens, die na enkele jaren geconfronteerd worden met het totaal andere leven van de volwassene. De jongen, die de lagere school verlaat behoeft deze vorming in grote mate en wanneer de technische school, juist voor deze jongens veelal de laatste gelegenheid tot vorming, niet meer te geven heeft, wat technische of ambachtelijke bekwaamheid, dan ontnemt zij daarmee deze jongens de kans om zich langs normale weg voor het leven, dat veel meer betekent dan louter vak kennis, te bekwamen.

Bood de tweejarige cursus die voor zover mogelijk reeds uitgebreid werd tot een driejarige vooralsnog weinig gelegenheid naast een zekere technische scholing voldoende aandacht aan de vorming zelf te besteden, juist daarom is uitbreiding noodzakelijk, omdat hiermede tenminste voor alle cursussen het driejarenplan verwezenlijkt kan worden. Deze drie-jarencursus biedt in veel groter mate gelegenheid tot persoonlijkheidsvorming, doordat speciaal het eerste jaar juist deze vorming met daarbij aansluitend of beter gezegd misschien integraal hieraan de handvaardigheid het program van de cursus bepalen.

In dat eerste jaar komen nog geen vak-lessen voor, daarmee wordt eerst aangevangen in het tweede leerjaar, terwijl het derde jaar de afsluiting hiervan betekent. Maar ook de vakopleiding zelf wordt geleid vanuit een modern standpunt. Men gaat er daarbij niet (meer) vanuit volledige vaklieden af te leveren voor zover dit in zo korte tijd reeds mogelijk zou zijn maar veel meer is de technische opleiding gericht op een kennismaking, zij het een brede, met de techniek en het ambacht in het algemeen zonder uitputtende specialisatie, waaraan momenteel welhaast geen einde meer zelfs te denken valt.

Vorming

De resultaten welke in de voorbije jaren binnen de beperkte mogelijkheden van de ruimte reeds bereikt konden worden met het inleiden van de moderne gedachten t.o.v. deze opleiding waren verrassend en het beste bewijs, dat men goed gericht heeft. Speciaal de mogelijkheden van het eerste jaar, de overgang tussen lagere school en het vakonderwijs, biedt enorme kansen ter observering van de jongens, welke observering van groot belang kan zijn om te adviseren voor de daarna volgende opleiding, waarbij speciaal gestreefd wordt de jongens zelf te laten kiezen binnen de velerlei mogelijkheden, welke open liggen.

De overgang van het eerste, inleidende jaar naar de vakopleiding wil dan allerm minst zeggen, dat aan de vorming zelf geen aandacht meer geschonken wordt. Ook binnen de twee volgende jaren vakopleiding wordt die vorming voortgezet, door de programmering zelf binnen deze opleiding en daarnaast door het technisch onderwijs veel meer algemeen te richten op „kennismaking” met materialen en de techniek zelf en confrontatie met het hoe en waarom van alles, waarmede de jongens te maken krijgen. Door deze nieuwe vorm van technische opleiding krijgt de jongen als het ware te beschikken over een dusdanig gerichte vakkennis, dat daarbij een grote flexibiliteit ontstaat voor het verder bepalen van het echte „vak” dat hij zal gaan volgen. De keuze voor hem wordt zoveel groter dan bij een zuiver specialistische opleiding, binnen welke hij als het ware gedwongen wordt zich binnen de beperking van die specialisatie te blijven bewegen. Het aantal jongens, dat op die leeftijd als het ware reeds bij voorbaat binnen die specialisatie gericht wordt en blijft, is zeer betrekkelijk en hing in het verleden dan ook vaak af van de beperkte mogelijkheid tot een technische opleiding, waarmede hij veel meer kanten uit kan, kanten, die hij op deze school dan ook leert te ontdekken om daarna zelf een keus te maken. Natuurlijk zullen er specialistische opleidingen in bepaalde richting blijven bestaan, en vooral binnen het ambachtelijke ook nodig blijven, maar vooral op het technische gebied zal deze specialisatie eerst na de schoolopleiding binnen de bedrijven, waar de jongens zullen belanden, plaats vinden, waarbij dan de algemene kennismaking met materialen en de beginselen van de technische mogelijkheden de basis vormen. In vele vooral grotere bedrijven aanvaardt men dit beginsel volledig en is zelfs een opleidingsprogramma daarvoor ingesteld. Ongetwijfeld houdt deze moderne gerichtheid van het technische onderwijs, zoals het hier in Oosterhout nagestreefd wordt, en ook elders reeds veelvuldig gevolgd wordt, in dat een zekere weerstand bij die leraren, welke vooral vakmensen zijn, overwonnen moet worden, maar het inzicht in de noodzakelijkheid van de scholen voor jonge mensen vallende onder de verplichte onderwijsleeftijd, wint steeds meer veld en we zien het o.m. ingepast in de beginselen welke ten grondslag liggen aan de zogenaamde Mammoetwet van ex-minister Cals.

DE UITBREIDING

Om even terug te komen op de ruimtelijke uitbreiding zelf mogen we beginnen: met erop te wijzen, dat de huidige school berekend was op rond 250 leerlingen. Momenteel bezoeken 450 jongens alleen al de dagschool. Daarvoor was het o.m. noodzakelijk dat reeds na een jaar na het gereedkomen van deze school ter plaatse een barak opgetrokken werd en later het oude patronaatsgebouw aan de Arendstraat voor de opleiding metselen werd betrokken. En met veel

passen en meten en veel extra inspanning van leiding en leraren wist men alles nog goed te richten.

Op grond van dit grote aantal leerlingen en noodgelegenheden was uitbreiding noodzakelijk. Daarbij komt de doorvoering van de meer dan tweejarige cursus naar de driejarige en straks waarschijnlijk gedeeltelijk of geheel vierjarige cursus. Het gericht zijn hierop met een maximaal leerlingenaantal van 650 vraagt uitbreiding met minstens 5 oriëntatieklassen. Daarbij de verruiming van de vak-lokaliteiten, ruimte voor lichamelijke en creatieve vorming, samengevat in de o.m. navolgende voorzieningen:

- een practicum voor het nemen van eigen proeven door de jongens.
- grotere werklokalen en ruimten voor praktische toepassing van het geleerde.
- een volledig moderne gymnastiekzaal met douches enz.
- een ruime kantine met accommodatie voor toneel en voordracht van 300 m²; hierbij nog aparte kleedgelegenheden.
- een apart lokaal voor muziekbeoefening; de school beschikt over 'n complete muziekinventaris.
- onderzoekkamer voor de arts.
- grotere garderoberuimte.
- verbreding van de gangen in de onderbouw
- uitbreiding van de theorielokalen.
- uitbreiding van de hygiënische voorzieningen.

DE KOSTEN

Het architectenbureau Oomen alhier heeft reeds lang de tekeningen gereed, tekeningen, waarbij we de voor- of straatgevel doorgetrokken vinden- tot aan het terrein van de fa. Biemans met aan het einde ervan de grote gymnastiekzaal.

De hoogbouw aan de linkerzijde, voor het theoriegedeelte wordt ver naar achter doorgetrokken. Het middengedeelte ondergaat een aanmerkelijke verdieping met gedeeltelijke etage voor de kantine. De huidige gymnastiekzaal wordt practicum voor de schildersopleiding en rechts daarvan komen een aantal in laagbouw uit te voeren andere praktijklokalen. Dit slechts in grote trekken de uitbreiding, waarmede naakt genomen een bedrag van rond twee miljoen gemoeid zal zijn. Hierbij komen kosten voor centrale verwarming, verlichting, oproepinstallatie, aankleding enz. De totale oppervlakte na de voltooiing zal ca 2½ maal de huidige omvatten en op grond van de verwachting van de rijks-goedkeuring in het derde kwartaal zit de directeur erop om reeds onmiddellijk bij de aanvang van dat kwartaal de aanbesteding te doen plaats vinden. Het technisch onderwijs in Oosterhout, gericht op „vorming” van de vakmensen van straks zal dan eerst volledig naar moderne opvattingen van opvoeding van jonge mensen gericht kunnen zijn. (MLVB)